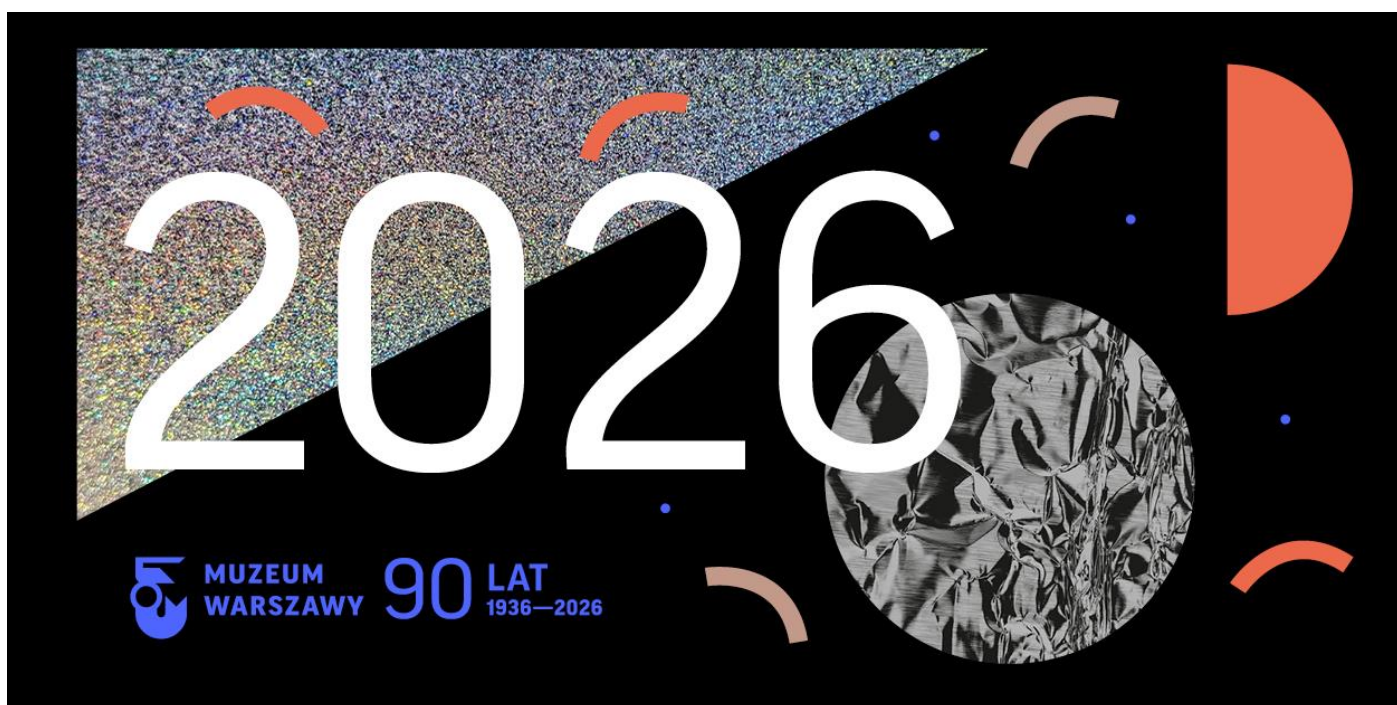

MUZEUM WARSZAWY W 2026 ROKU

W 2026 roku Muzeum Warszawy świętuje 90-lecie istnienia! Jubileusz to nie tylko celebracja, lecz także czas intensywnej działalności programowej, refleksji nad tożsamością miasta oraz dalszego rozwoju instytucji jako otwartej, dostępnej i partycypacyjnej przestrzeni kultury. Tegoroczny plan merytoryczny Muzeum obejmuje szerokie spektrum działań – od wystaw czasowych, działań edukacyjnych, projektów wydawniczych po inicjatywy ukierunkowane na pogłębianie relacji z publicznością. Muzeum skupi się na różnych obszarach działalności podstawowej – prezentacji zbiorów, organizacji konferencji naukowych, ale też zaprosi publiczność na znane i lubiane wydarzenia (Noc Muzeów, Urodziny Starówki, Noc Fotografii).

W ramach świętowania obchodów 90-lecia Muzeum Warszawy w siedzibie głównej na Rynku Starego Miasta otwarta zostanie monograficzna wystawa *Aleksander Minorski. Fotografia to interwencja*, poświęcona fotografowi i filmowcowi dokumentującemu przedwojenną i powojenną Warszawę z perspektywy pracy, biedy i społecznego zaangażowania. Prawie pięćset fotografii, filmy, materiały prasowe oraz współczesne interwencje artystyczne, w tym film Magdaleny Hueckel i Tomasza Śliwińskiego, a także ścieżka dźwiękowa zespołu *Hańba*, stworzą wielowymiarowy portret miasta oraz jego mieszkańców i mieszkańek. Na wystawie szczególna uwaga poświęcona zostanie publikacji *Dola i niedola naszych dzieci* (1938), uznanej za wymierzoną w rząd i skonfiskowanej przez cenzurę. Powojenne filmy i fotografie Minorskiego odsłaniają perspektywę twórcy, który okres okupacji i pierwsze lata odbudowy spędził poza Polską. W latach 60. i 70. obserwował on pochody pierwszomajowe, a jednocześnie powracał do miejsc fotografowanych przed wojną – poszukiwał śladów drewnianej, ubogiej zabudowy, przyglądał się

nowym blokom na Moczydle, Szczęśliwicach, Grochowie czy Bródnie. Wystawie towarzyszyć będzie bogato ilustrowany katalog.

Wiosenna konferencja naukowa **Czym jest miasto? Istota i trwanie** będzie przypomnieniem działalności Muzeum Warszawy jako instytucji inicjującej badanie Warszawy i zapraszającej do dialogu na temat miasta nie tylko osoby pracujące w muzeach oraz pasjonatów, lecz także środowisko badaczy reprezentujących różne ośrodki naukowe.

W samej przestrzeni muzeum pojawią się jubileuszowe ślady – zespół Muzeum Warszawy zaplanował **okolicznościowe interwencje**, które opowiedzą o instytucji z perspektywy 90 lat jej istnienia, pokoleń muzealników i muzealniczek oraz naszych zbiorów. Ważną częścią tegorocznego jubileuszu będzie wystawa, której cel stanowi namysł nad istnieniem fenomenu Warszawy – projekt tworzony wspólnie z mieszkańcami miasta, wolontariuszami, ekspertami oraz zespołem Muzeum. Ekspozycja podejmie próbę odpowiedzi na pytania, czy warszawskość jest unikatowa oraz co czyni Warszawę miastem wyjątkowym – jakie doświadczenia, zjawiska czy wydarzenia kształtują jej tożsamość? Wystawa będzie efektem szerokiego procesu konsultacyjnego, konkursów i plebiscytów realizowanych we współpracy z „Gazetą Wyborczą” i Urzędem Miasta Stołecznego Warszawy, a jej narracja powstanie z wielu, często nieoczywistych perspektyw.

Tegoroczny program merytoryczny Muzeum Warszawy podkreśla znaczenie partycypacji, dostępności i włączania różnych grup społecznych w proces współtworzenia narracji muzealnych.

Oddamy głos entuzjastom warszawskiej kultury rowerowej, będziemy także mieli okazję zobaczyć przegląd detali wewnątrz charakterystycznych dla praskich kamienic, głównie z lat 1880–1939. Projekty realizowane w siedzibie głównej oraz oddziałach – Muzeum Woli i Muzeum Warszawskiej Pragi – podejmą tematy pracy, starości, mobilności, architektury, kolekcjonowania i wielokulturowości, łącząc wątki lokalne z kontekstami globalnymi. Towarzyszyć im będą rozbudowane programy badawcze, edukacyjne i wydawnicze, które wzmacniają rolę Muzeum jako instytucji dialogu, wiedzy i społecznego zaangażowania.

Aleksander Minorski. Fotografia to interwencja

Rynek Starego Miasta, siedziba główna

19.03 – 06.09.2026

Monograficzna wystawa przybliży publiczności twórczość fotograficzną i filmową Aleksandra Minorskiego w 120. rocznicę jego urodzin. Tłem działalności Minorskiego jest zarówno przedwojenna, jak i powojenna Warszawa. Zobaczymy ją z perspektywy twórcy wszechstronnego: fotografa, filmowca, reportera, archeologa, robotnika fizycznego, pisarza i zaangażowanego komunisty, przekonanego o konieczności działania poprzez fotografię i film na rzecz poprawy warunków życia dzieci, pracowników i pracownic, osób bezrobotnych i niewidomych. Ponad 500 fotografii, autorskie filmy i artykuły z prasy pozwolą poznać zarówno twórczość, jak i samego autora, niezwykle świadomego tego, dlaczego coś chce zmieścić w kadrze, powracającego po ponad dwudziestu latach do tych samych miejsc, tematów i perspektyw. Na ekspozycji zaprezentowane zostaną m.in. fotografie drewnianych budynków Woli i Powązek z lat 30., pracy szewców i nadwiślańskich piaskarzy, ale też powojenne zdjęcia relikwów dawnej zabudowy miasta i nowo powstających w latach 60. osiedli na Moczydle, Bródnie, Mokotowie. Obok prac Minorskiego na wystawie

zobaczyć będzie można też grafiki artystów i artystek związanych z przedwojennym ugrupowaniem Czapka Frygijska (m.in. Mieczysława Bermana czy Heleny Malarewicz-Krajewskiej) oraz współczesny film Magdaleny Hueckel i Tomasza Śliwińskiego. Specjalną ścieżkę dźwiękową towarzyszącą wystawie stworzy zespół Hańba.

Kuratorka: Karolina Puchała-Rojek

Bez trzymania. Jak rower zmienia Warszawę

Muzeum Woli, oddział Muzeum Warszawy

29.05.2026 – 3.01.2027

Wystawa poświęcona kulturze rowerowej w Warszawie będzie próbą syntetycznego ujęcia znaczenia cyklizmu w mieście – zarówno w wymiarze historycznym, jak i współczesnym. Rower jako wynalazek rewolucjonizujący mobilność na przełomie XIX i XX wieku przez dekady ustępował miejsca pojazdom spalinowym, by w ostatnich latach odzyskać znaczenie dzięki miejskim ruchom społecznym, aktywizmowi i politykom ekologicznym. Ekspozycja ukaże rower jako środek transportu sprzyjający zdrowiu, uważności i zrównoważonemu rozwojowi, a także jako narzędzie emancypacji społecznej i źródło napięć w przestrzeni miejskiej. Narracja wystawy oparta będzie na analizie zmysłowego doświadczenia jazdy, społecznych przemian związanych z dostępem do mobilności, konfliktów o przestrzeń oraz roli roweru w kształtowaniu współczesnych koncepcji urbanistycznych. Przez pryzmat Warszawy pokazani zostaną zarówno pionierzy i pionierki cyklizmu, jak i współcześni użytkownicy oraz użytkowniczki – od członków Towarzystwa Cyklistów przez kurierów po dzieci oraz aktywistów i aktywistki. Wystawa podsumuje dotychczasową drogę kultury rowerowej i wyznaczy nowe kierunki jej rozwoju w kontekście miejskim.

Kuratorzy: Piotr Kubkowski, Konrad Schiller

Praskie wnętrza

Muzeum Warszawskiej Pragi, oddział Muzeum Warszawy

16.09.2026 – 21.02.2027

Wystawa zaprezentuje historyczne wzornictwo – będzie to przegląd detali wnętrz charakterystycznych dla praskich kamienic, głównie z lat 1880–1939, takich jak posadzki taflowe, desenie malarskie, sztukaterie, płytki ceramiczne, stolarka drzwiowa, okucia metalowe, piece kaflowe w nieoczywistej konwencji showroomu. Poza obiektami odbiorcy i odbiorczynie poznają artefakty związane z producentami tych detali. Ideą przewodnią wystawy jest popularyzacja wartości oryginalnych elementów wyposażenia wnętrz i możliwości ich renowacji. Temu tematowi poświęcimy najbardziej rozbudowaną część wystawy. Pozostałe sekcje będą podejmowały problematykę powojenną i współczesną związaną z zasobem komunalnym. Wystawa jest efektem kilkuletnich badań kuratorki Katarzyny Chudyńskiej-Szuchnik, prowadzonych m.in. w przedwojennych lokalach mieszkalnych i związanych z historią praskich firm rzemieślniczych, oraz punktem wyjścia do rozmowy o wyzwaniach związanych z zasobem komunalnym oraz katalogiem dobrych

praktyk rewitalizacyjnych. Muzeum Warszawskiej Pragi zaprosi publiczność do refleksji nad tym, co warto będzie ocalić, by zachować lokalną tożsamość Pragi.

Kuratorka: Katarzyna Chudyńska-Szuchnik

Wystawa poruszająca zagadnienie fenomenu Warszawy

Rynek Starego Miasta, siedziba główna
jesień 2026 – wiosna 2027

Od lat misją Muzeum Warszawy jest m.in. badanie fenomenu Warszawy. W celu lepszego jego zrozumienia kuratorzy i kuratorki do dyskusji na ten temat zaprosili środowisko eksperckie i varsavianistyczne, zespół Muzeum, a także osoby mieszkające w Warszawie oraz te, które odwiedzają stolicę. Zebrane odpowiedzi pomogą określić, w jaki sposób współcześnie jest rozumiany fenomen Warszawy. Projekt ten uwzględni również wyniki konkursu i plebiscytu przeprowadzonego we współpracy z „Gazetą Wyborczą” i Urzędem Miasta Stołecznego Warszawy.

Kuratorzy: zespół muzeum i uczestnicy procesu partycypacyjnego

Wystawa stała Muzeum Warszawskiej Pragi

W 2026 roku kontynuowana będzie modernizacja wystawy stałej Muzeum Warszawskiej Pragi, realizowana dzięki grantowi Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu *Wspieranie działań muzealnych* oraz dotacji stołecznego Biura Kultury.

W ramach projektu m.in. stworzony zostanie audioprzewodnik obejmujący całość wystawy stałej, który poprowadzi zwiedzających przez przestrzeń trzech kamieniczek Muzeum aż do unikatowych modlitewni w oficynie, oraz aktualizowana zostanie treść wybranych stanowisk multimedialnych, wskazujących przemiany przestrzenne i społeczne, jakimi warszawska Praga podlega. Wymienione zostaną również: system umożliwiający korzystanie z audioprzewodnika i dźwiękowych elementów wystawy oraz wszystkie reprodukcje obiektów. Ponadto zakupiony zostanie sprzęt tourguide do oprowadzania po wystawie wraz z zestawem pętli indukcyjnych umożliwiających korzystanie z oprowadzań przez osoby niedosłyszące. Powstaną także: drukowany plan wystawy i uczytelniiony system identyfikacji wizualnej, co poprawi dostępność i ułatwi zwiedzającym poruszanie się po budynku Muzeum. Całość prac zakończy się jesienią 2026 roku.

AKTUALNE WYSTAWY

WWB 17: Starsze miasto

Muzeum Woli, oddział Muzeum Warszawy
27.09.2025 – 29.03.2026

17. edycja festiwalu WARSZAWA W BUDOWIE *Starsze miasto* przygląda się tematowi starości jako kwestii dotyczącej nas wszystkich i odpowiada na pytanie, co wzrastająca liczba seniorów i seniorek w społeczeństwie oznacza dla miasta. Kluczowym elementem pracy nad wystawą była długofalowa współpraca projektowa z grupami seniorskimi przy powstawaniu elementów wystawy zgodnie z postulatem upodmiotawiania osób starszych, czerpania z ich doświadczenia, a nie – jak to często ma miejsce – infantyilizowania ich. Ramą wystawy o temacie starości jest etyka troski stojąca w kontrze do podejścia indywidualistycznego. Starzenie się dotyczy nas wszystkich, a w obliczu wzrostu długości życia kwestia polityki senioralnej może niedługo stać się jednym z najbardziej palących problemów społecznych. Dlatego kwestii starzenia się i politykom senioralnym wystawa przygląda się z wielu perspektyw: oczami samych seniorów i seniorek, ich opiekunów i opiekunek, rodzin i bliskich osób starych, a także organizacji pozarządowych i urzędników miejskich – ze szczególnym uwzględnieniem władz Warszawy oraz funkcjonujących w niej NGO-sów, których działania skierowane są do seniorów i seniorek. Wystawa poddaje krytycznej analizie, jakiego języka używamy do mówienia o starości. Ważny jest również kontekst historyczny – w jaki sposób w XX wieku zmieniała się kwestia opieki instytucjonalnej nad osobami starszymi (uzdrowiska, domy opieki itp.) i jej stosunek do opieki indywidualnej, a także – jak wyglądała i wygląda starość w Warszawie. Na procesy starzenia się ma wpływ bardzo wiele czynników, jednym z ważniejszych jest otoczenie. Miasta można kształtować w sposób pozytywnie wpływający na długość i jakość naszego życia. Istnieją międzynarodowe sieci i think tanki zajmujące się projektowaniem miast przyjaznych osobom w każdym wieku. Razem z fundacją LAB60+ w ramach projektu pokazywane są architektoniczne i urbanistyczne rozwiązania, które są już realizowane w różnych miastach lub mogą być łatwo wprowadzane jako element miejskiej polityki senioralnej.

Kuratorki: Wanda Kaczor, Magdalena Staroszczyk

Kolekcje. Bycie pośród rzeczy

Muzeum Warszawskiej Pragi, oddział Muzeum Warszawy
19.11.2025–5.07.2026

Muzea są stałym elementem współczesnej miejskiej infrastruktury i oczywistą częścią kultury. Wystawa *Kolekcje. Bycie pośród rzeczy* jest efektem prawie dwuletniej pracy z grupą mieszkańców dzielnicy Praga, którzy brali udział w procesie tworzenia scenariusza, pracując bezpośrednio z kolekcją Muzeum Warszawy. W tym projekcie partycypacyjnym zbiory Muzeum zostały potraktowane jako narzędzia pracy otwierające przestrzeń do analizy ich relacji z ludźmi i z życiem, które toczy się poza murami instytucji. Projekt stawia pytanie o sens, metody i motywacje tworzenia kolekcji – zarówno tej osobistej, jak i muzealnej. Muzeum Warszawskiej Pragi zaprasza publiczność do wspólnego tworzenia ekspozycji, komentowania obiektów i dzielenia się osobistym doświadczeniem przedmiotów na płaszczyźnie

codziennosci. Te mikrohistorie pozwalają stworzyć narrację o dzielnicy z perspektywy mieszkańców. Żywy proces partycypacyjny staje się również momentem refleksji dla osób pracujących w muzeach. Stwarza okazję do spojrzenia z dystansem na tworzoną przez lata kolekcję i rzuca światło na złożone procesy zachodzące wewnątrz instytucji. Muzeum tworzy przestrzeń, w której usłyszeć można różne głosy i dostrzec różne perspektywy, pozwalając tym personalnym i lokalnym wątkom na przeplatanie się z wątkami globalnymi, a historii miasta z teraźniejszością. *Kolekcje. Bycie pośród rzeczy* to jeden z kroków ku demokratyzacji zasad i praktyk muzealnych. Publiczność przez włączenie w proces podejmowania decyzji, współtworzy „jej” miejsce na kulturalnej mapie Warszawy. Poprzez współuczestnictwo wytwarza poczucie lokalnej przynależności.

Kurorka: Małgorzata Czekajło wraz z uczestnikami grupy warsztatowej cyklu „Kolekcje”

PROGRAM WYDAWNICZY

Aleksander Minorski. Fotografia to interwencja, red. Karolina Puchała-Rojek
maj 2026

Bogato ilustrowany katalog towarzyszący wystawie poświęconej Aleksandrowi Minorskiemu. Składać się będzie ze wstępu Karoliny Puchały-Rojek o życiu i twórczości bohatera wystawy oraz esejów kontekstowych Łukasza Bertrama (o środowisku młodych polskich komunistów przed 1939 rokiem), Katarzyny Uchowicz (o dokumentowanym przez Minorskiego nowoczesnym osiedlu dla robotników na warszawskiej Woli), Marty Rakoczy (o wizerunku dzieci w twórczości Minorskiego), Piotra Głogowskiego (o powojennych osiedlach stolicy), Michała Przeperskiego (o pochodach pierwszomajowych).

Praskie ścieżki wokół Muzeum Warszawskiej Pragi, red. Katarzyna Kuzko-Zwierz
maj 2026

Kontynuacja nagradzanej serii przewodników z mapą wokół oddziałów Muzeum Warszawy. Kolejny, czwarty już tom dotyczy okolic Muzeum Warszawskiej Pragi. Znajdą się w nim eseje poświęcone historii Pragi-Północ, współczesnym procesom, jakie zachodzą na tym obszarze (m.in. gentryfikacja) oraz inicjatywom społecznym. W zespole autorskim znajdują się zarówno pracownicy i pracownice Muzeum Warszawskiej Pragi, jak i eksperci oraz ekspertki zewnętrzne. Na mapie zamieszczone zostaną miejsca, obiekty i przestrzenie wybrane oraz opisane w książce.

Książka dla dzieci poświęcona wielokulturowości Warszawy
listopad 2026

Bogato ilustrowana pozycja dla dzieci opowie w przystępny sposób o wielokulturowości stolicy. Młodzi czytelnicy i młode czytelniczki zostaną wprowadzeni w kontekst różnorodności istniejącej w Warszawie od wieków i tego, jak wciąż wpływa ona na krajobraz i przemiany stolicy.

URODZINY STARÓWKI

17–18.07.2026

W 2026 roku odbędzie się IV edycja Urodzin Starówki – wydarzenia, którego głównym celem jest wzmocnienie lokalnych więzi między mieszkańcami Warszawy, sieciowanie instytucji staromiejskich oraz celebrowanie rocznicy odbudowy miasta. Urodziny organizowane są z inicjatywy Muzeum Warszawy, we współpracy z instytucjami działającymi na terenie Starego Miasta jako nieformalny kolektyw Grupa Starówka.

Jednym z głównych punktów programu będą koncerty warszawskich artystów reprezentujących różne pokolenia i style, ale łączących się w przywiązaniu do miasta. Na scenie pojawi się zespół Fisz Emade Tworzywo, działający od 2000 roku, znany z oryginalności, eksperymentalnego podejścia i refleksyjnych tekstów komentujących zarówno życie codzienne, jak i miejską rzeczywistość. Obok nich wystąpi Kosma Król, młody raper z Żoliborza, który dzięki swojej energii scenicznej i wyrazistemu stylowi szybko zyskał uznanie jako głos młodego pokolenia. Publiczność będzie mogła wziąć udział w *silent disco* na Rynku Starego Miasta. W programie znajdzie się także koncert pianisty i kompozytora Aleksandra Dębicza, który wnosi świeże podejście do muzyki klasycznej i doskonale odnajduje się w plenerowych warunkach. Pianista – w ramach koncertu – został zaproszony do stworzenia jednej muzycznej kompozycji na cześć Starego Miasta, specjalnie z okazji Urodzin Starówki. Tradycyjnie już ważnym elementem sobotniego wieczoru będzie potańcówka z warszawskimi szlagierami, otwarta dla wszystkich mieszkańców i mieszkanek Warszawy.

Realizacja: Julia Kern-Protassewicz, Magdalena Kupryjanowicz

NOC FOTOGRAFII

4.09.2026

IV edycja święta fotografii, której tegorocznym tematem przewodnim jest *Oswajanie miasta*. Podczas Nocy Fotografii Nowe i Stare Miasto wypełnią wielkoformatowe pokazy fotograficzne wyświetlane na ekranach, murach i fasadach kamienic miejskich. Zaprezentowane zostaną także prace tegorocznych laureatów i lauratek konkursu fotograficznego oraz bogaty program towarzyszący.

Realizacja: Karolina Puchała-Rojek, Julia Staniszevska

PROGRAM EDUKACYJNY I MERYTORYCZNY

- **Konferencja *Czym jest miasto? Istota i trwanie***, organizowana 13–15 kwietnia przez Muzeum Warszawy we współpracy z Instytutem Historii PAN im. T. Manteuffla. Celem wydarzenia będzie

namysł nad istotą miejskości, ze szczególnym uwzględnieniem aspektu długiego trwania miasta oraz ukazanie różnych przejawów jego funkcjonowania w dłuższej perspektywie czasowej.

- Organizowane przez cały rok w różnych lokalizacjach Muzeum Warszawy lekcje muzealne, w tym **Obywatelski maj i czerwiec**, czyli zajęcia dla dzieci i młodzieży uwrażliwiające na różne aspekty życia społecznego i współczesne wyzwania.
- Tematyczne projekty dla szkół i przedszkoli, w tym **Warszawa z klasą** – całodzienne warsztaty dla szkół w siedzibie głównej i oddziałach Muzeum Warszawy.
- Gra **Szyfr zegarmistrzów** – detektywistyczna gra dla młodzieży i dorosłych, rozgrywająca się w przestrzeni wystawy głównej Muzeum Warszawy. Uczestnicy, poruszając się po muzealnych gabinetach, krok po kroku odkrywają tajemnice aptekarki Marianny, warszawskiego rodu zegarmistrzów, czeladnika Jana oraz innych historycznych postaci.
- **Paszport Muzeum Warszawy** – nowy druk lojalnościowy dla rodzin, promujący odwiedzin w Muzeum Warszawy i jego oddziałach poprzez kolekcjonowanie unikalnych pieczętek-naklejek każdej lokalizacji.
- **Klub Nauczycielski** – nowa inicjatywa, stworzona w celu budowania społeczności nauczycielskiej wokół Muzeum Warszawy. To comiesięczne spotkania dla nauczycieli i nauczycielek, którzy chcą spojrzeć na edukację z nowej perspektywy i czerpać inspiracje z warszawskiego dziedzictwa kulturowego.
- **Odkrywcy Warszawy – Rodzinne spotkania z historią** – cykl comiesięcznych spotkań dla rodzin na wystawie głównej, wystawach czasowych i w oddziałach Muzeum Warszawy, który opiera się na poznawaniu historii miasta, integracji, interpretacji dziedzictwa i grywalizacji.
- Kolejna edycja międzykulturowych spotkań **Poznajmy się 2026**, które mają charakter zajęć storytellingowych, zachęcających uczestników do aktywnego uczestnictwa i dzielenia się opowieściami.

Partner edukacji Muzeum Warszawy – PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Kontakt dla mediów:

Nela Sobieszkańska
Dział Komunikacji Muzeum Warszawy
Tel. 502 244 911
nela.sobieszczanska@muzeumwarszawy.pl

Olga Gaertner
Dział Komunikacji Muzeum Warszawy
tel. +48 723 249 094
tel. 22 277 43 45
olga.gaertner@muzeumwarszawy.pl